

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Eesti energiapoliitikast

Ando Leppiman

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Investeerimiskonverents Teistmoodi Paldiski 25.08.2021

Peamised märksõnad

ROHELEPE, KLIIMANEUTRAALSUS

REKK 2030, sh ENMAK 2030

TAASTUVENERGIA	TÕHUSUS	ENERGIAJULGEOLEK
Tuul, päike, biomass	Koostootmine	Õiglane üleminek
Integreerimine	Rekonstrueerimine	Ilmastikukindlus
Ringmajandus (sh biokütused, heitsoojus)	Energiamahukuse vähendamine	Innovatsioon (nt energiasalvestus)
Energiakogukonnad	Võrguarendus	Ühendused
Tarbijast tootjaks	Tarbimise juhtimine	Energiaostuvõimekus

Eesti energiapoliitika eesmärgid 2030

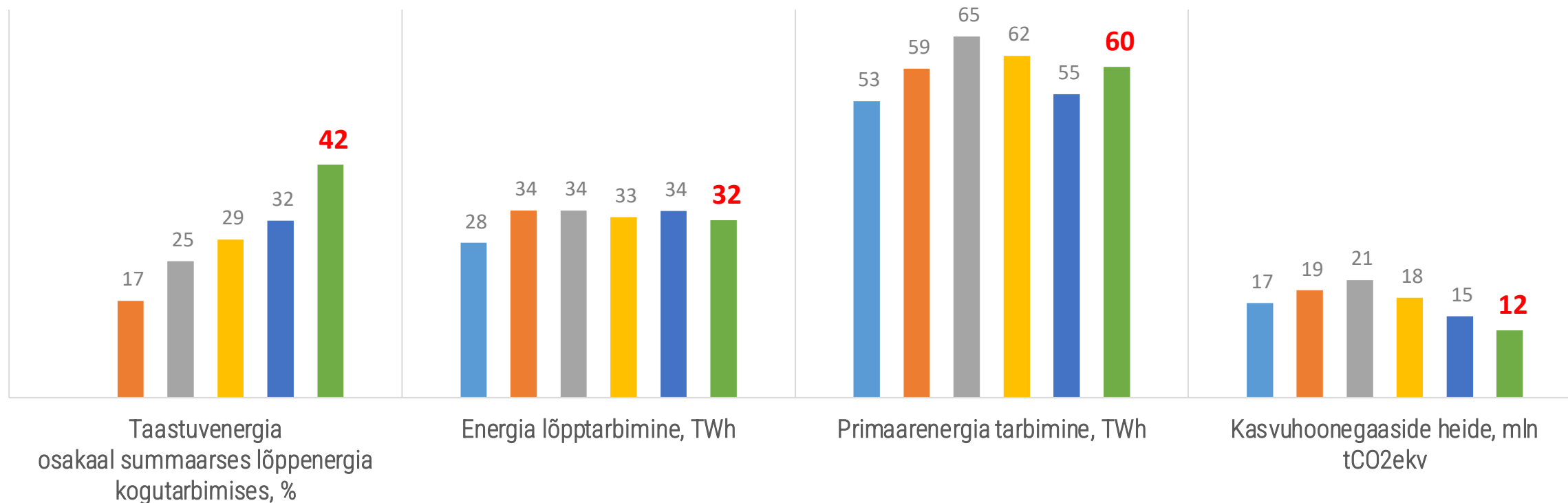
- Taastuenergia osakaal summaarsest lõpptarbimisest vähemalt 42% (16 TWh) (2019 ~30%)
- Taastuvelektri osakaal 40% (2019 – 22%)
- Taastuenergia osakaal soojusmajanduses 63% (2019 – 52,3%)
- Taastuvate transpordikütuste osakaal 14% (2019 – 5,2%)

- **Energiatõhususe suurenemine**
  - Primaarenergia tarbimise vähendamine 14% (võrdluses viimaste aastate tiputarbimisega)
  - Energia lõpptarbimine tänasel tasemel (32 TWh)

- **Energiajulgeoleku ning varustuskindluse säilitamine**

- NB! ENMAK 2030 -> ENMAK 2035

Eesti energiapoliitika 2030 eesmärkide täitmine

ENERGEETIKA PÕHINÄITAJAD
2030. AASTA SIHTTASEMEGA

■ 2000 ■ 2005 ■ 2010 ■ 2015 ■ 2019 ■ 2030

Energiapoliitika saavutamise tegevussuunad

- **Taastuenergia osakaalu suurendamine**
  - Taastuvelektri vähempakkumised, tuulepargid
  - Katlamajad biomassile (ja soojuspumpadele)
  - Transport biometaanile, elektrile, biokütuse segamiskohustus
- **Energiatõhususe suurendamine**
  - Hoonete energiatõhususe miinimumnõuded (uued hooned ja renoveerimine)
  - Energiaauditite kohustus tööstustele
  - Raudteede ja parvlaevade elektrifitseerimine
  - Üleminek põlevkivi otsepõletuselt pürolüüsile (õlitootmine)
- **Energiajulgeoleku säilitamine ja varustuskindluse parandamine**
  - Lokaalne ja regionaalne võimsuste piisavuse analüüsimine
  - Balti elektrisüsteemi sünkroniseerimine 2025. lõpuks
  - Energiatõhususse panustamine
  - Elektri- ja soojuse koostootmise edendamine

ROHELISEM EESTI

1.2
MLD €

EUROOPA STRUKTUURIFONDID

396
MLN €

Energiatõhususe suurendamine

35
MLN €

Säästlik energiatarbimine, taastuvenergia

143
MLN €

Kliimamuutustega kohanemine ja valmisoleku tõstmine

111
MLN €

Ringmajandus ja roheinnovatsioon

96
MLN €

Suuremate linnapiirkondade säästev liikuvus

780
MLN €

RRF - TAASTERAHASTU

45
MLN €

Energeetika investeeringud taastuvenergia osakaalu kasvatamiseks

47
MLN €

Korterelamute ja väikeelamute energiatõhususe suurendamine

100
MLN €

Ettevõtete rohefond

23
MLN €

Uuenduslike ja ressursitõhusate rohetehnoloogiate kasutuselevõtu programm

9
MLN €

Tootmisettevõtte ärimudeli toetus

24
MLN €

Bioressursside väärimine

50
MLN €

Vesiniku terviktehnoloogiate kasutuselevõtu edendamine

298
MLN €

REACT-EU

26
MLN €

Korterelamute energiatõhususe suurendamine

26
MLN €

CO2 JA MODERNISEERIMISFOND

37
MLN €

Kirde-Eesti radar

2
MLN €

Rahvusvaheline kliimakoostöö, KHG aruandlus

40
MLN €

Avaliku sektori hoonete energiatõhusus

5
MLN €

Taastuvenergia ja jäätmete sorteerimise lahendused haridus- ja TA- asutustes

2
MLN €

Keskonnasäästlikud energia- lahendused väikesaartel

4
MLN €

Auditid suuremates põllumajandusettevõtetes

90
MLN €

VÄLISTOETUSTE EELARVE

Toetuste summad on ilma tehnilise abita.

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

ENMAK 2035 fookused

- **Energiajulgeoleku tagamine** elektri, soojuse ja jahutuse, ja transportkütuste valdkondades
- **Taastuvenergia üleminek** elektri, soojuse ja jahutuse, ja transportkütuste valdkondades (sh ringmajandus), energiakogukonnad (elektrituruseaduse ja energiamajanduse korralduse seaduses) ja energiaühistud (sh kohaliku omavalitsuse osalemise võimalused);
- **Energiatõhususe suurendamine** elektri, soojuse ja jahutuse, ja transportkütuste valdkondades, energiaostuvõimetus, heitsoojuse kasutus ja energiatõhususe eesmärgid.

ENMAK 2035 sisendid

Rahvusvahelised arengudokumendid

Agenda 2030

Rohelepe jm Euroopa Komisjoni dokumendid
Riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030 (sh
Euroopa Komisjoni hinnang)

Eesti Vabariigi arengudokumendid

Eesti 2035

Arengukavad

Planeeringud

Kohalike omavalitsuste energia- ja
kliimakavad jm seonduvad dokumendid

**ENMAK probleemid -
eesmärgid - mõõdikud -
poliitika instrumendid**

Uued teadmised

Prognoosid ja stsenaariumid
Uuringud ja analüüsid
Juhendmaterjalid
Uued teemad

ENMAK 2030 seireandmed

Energeetika programmi tulemusaruanne
Energiamajanduse ülevaade 2020
Toetusmeetmed

Energiajulgeoleku tagamiseks käsitletavat teemad

- kliima- ja süsinikneutraalsus elektri, soojuse ja jahutuse, ja transportkütuste valdkondades;
- elektrisüsteemi paindlikkus;
- võimsusmehhanismid elektrituru varustuskindluse tagamiseks;
- tarbimishõudlus;
- vesiniku tootmine ja kasutus;
- süsiniku püüdmise, salvestus ja kasutus;
- energiasalvestus;
- tuumaenergia;
- jahutusmajandus;
- ilmastikukindlus;
- Ida-Virumaal õiglase ülemineku kliimanetraalsele majandusele;
- digilahendused ja küberturvalisus;
- kliimaambitsiooni tõstmise Fit for 55, CO2 piirimehhanism ja energiamaksustamise direktiivimuudatused ja fossiilkütuste subsidiumide kaotamine;
- madala süsinikuheitega ja tuleviku energialahendused (lisaks tulenevalt TAIE arengukavast 2035 nutikad ja kestlikud energialahendused);

ENMAK 2035 ajakava

- **Fit 55 kliimapakett seab ambitsioonikamad eesmärgid** nii taastuenergia kasutusele (taastuenergia osatähtsuse 2020. aasta eesmärk on täidetud, 2030 eesmärki 42% tuleks tõsta), energiasäästule (täna hoiame tarbimise taset, kuid vaja on olulist vähenemist) kui kasvuhoonegaaside vähenemisele (mh hõlmates heitkoguste kauplemissüsteemiga nt transpordi- ja hoonestussektorid)
- **Strateegia Eesti 2035 kohaselt on Eesti aastaks 2050 konkurentsivõimeline, teadmispõhise ühiskonna ja majandusega kliimaneutraalne riik**, st mh uutele energialahendustele üleminekut (salvestus, PV, kütteelemendid, energiakogukonnad, energiatarbimise juhtimine, kauglugerid, digilahendused jms)
- **Kliimaneutraalsuse saavutamine pakub palju uusi (äri)võimalusi**, st kõik tulevikukindlad (kliimaneutraalsed) lahendused on oodatud, taastuenergia ja energiatõhusus on juba täna kahetsusvabad investeeringud, 2021-2027 meetmed on peagi avanemas
- **Eesti energiamajanduse panus on globaalses pildis olnud edasiviiv** - Eesti oli 2013. aastal 129 WEC (Maailma Energeetikanõukogu) liikmesriigi seas 68. kohal ja 2020. aastal energia jätkusuutlikkuses 108 riigi järjestuses 26. kohal
- **ENMAK 2035 koostamisel peame mõistma, kas on võimalik toetusteta kliimaneutraalsele energiatootmisele üleminek** energiajulgeoleku tagamiseks, aastal 2020 tehti olulised sammud toetustest vähem sõltuva energiavarustuse suunas eelkõige esimese kahe õnnestunud taastuvelektri toetuse vähempakkumise tulemusel

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Täna kuulamast!

Ando Leppiman

ENMAK 2035 lisainfo: irje.moldre@mkm.ee